

Bilag 1: Uddybning af effektiviseringsmuligheder, havmiljøtiltag og økonomien

Effektiviseringsmuligheder

Til at understrege mulighederne for effektivisering, så kan der ses på Bremerhaven, som omsætter 40.000 TEU per hektar, mens Aarhus omsætter mindre end 22.000 TEU per hektar. Begge terminaler benytter straddle carriers til håndtering af containere. Tallene fremgår af operatørernes egne hjemmesider (MSC i Bremerhaven og APMT i Aarhus). Hvis effektiviteten i Aarhus kommer på højde med Bremerhaven, vil der ikke være behov for nyt areal i de næste 64 år (Rambølls fremskrivning i rapport om havnens behov bestilt af Aarhus Havn).

Et andet eksempel er Vado Ligure. APMT er både terminaloperatør på havnen i Vado Ligure og i Aarhus. I Vado Ligure har man investeret i ny, moderne RMG-teknologi (portalkraner), der kan håndtere langt flere containere per hektar, end de straddle carriers, som man anvender i Aarhus. Hvis der investeres i ny, moderne teknologi til håndtering af containere på Aarhus havn, vil det frigive plads på terminalen og bidrage til at eliminere behovet for nyt areal.

Desuden er moderne RMG-teknologi elektrificeret, og derfor vil man kunne reducere det fossile brændstofforbrug på havnen med 1,5 mio. liter dieselolie per år - svarende til 4..000 tons CO₂.

Af Aarhus Havns forretningsbetingelser fremgår det, at havnen tager en afgift på 220 kroner for en fyldt container, mens prisen for en tom container er 0 kroner. Med en tørhavn uden for Aarhus til nogle af de tomme containere kan man frigøre areal på den nuværende terminal og dermed bidrage til at eliminere behovet for nyt areal. Desuden vil det sandsynligvis reducere antallet af tomme containere, hvis prisen blev hævet fra 0 kroner til markedspris.

Det koster endvidere 550 kroner at opbevare en container på terminalen i Aarhus i 10 dage. Den tilsvarende pris i Bremerhaven er 3505 kroner og i Hamburg 2883 kroner. De lave priser i Aarhus betyder, at store koncerner som fx JYSK blot lader containerne stå, fordi det er billigere end at opbevare dem i egne lagerbygninger. Priserne fremgår af terminaloperatørernes tarif-/takstblade

Herudover findes der på havnens arealer en række ikke-havnerelaterede virksomheder, som ikke bør optage vigtig havneplads: Jordbehandlingsanlæg, bilsyn, tankstation, oplagspladser for træflis og andet gods, foderstof, rengøringsvirksomhed for lastbiler, guldsmedebutik, kommunikationsbureau, salg af vine, diverse kontor, crossfit, tøjforretning og møbelbutik.

Havmiljø-tiltag

Byrådsmedlemmerne bag aftalen *Havneudvikling med respekt for by og bugt* er indstillet på at igangsætte indsatser, som kan bidrage til at nå målsætningen om god økologisk tilstand, og dermed sørge for, at havmiljøet i bugten samlet set forbedres.

Danmark har via EU's vandrammedirektiv forpligtet sig til at opnå god økologisk tilstand i samtlige overfladevande inden udgangen af 2027 – herunder Aarhusbugten. Aarhusbugten har i dag moderat økologisk tilstand, hvilket skyldes at der tilføres for mange næringsstoffer og der er dårlige fysiske forhold, fordi de oprindelige stenrev næsten alle er blevet opfisket.

Der blev i forbindelse med budget 2023 afsat midler og indgået aftale om en genopretningsplan for Aarhusbugten. Samtidig arbejdes der i et tværkommunalt samarbejde på styrke indsatsen for havmiljøet i den østjyske del af Kattegat. Aarhus Havn skal bidrage aktivt ind i denne genopretningsplan ved konkrete projekter. Byrådsmedlemmerne bag denne aftale ønsker inddragelse af interessenterne fra det tværkommunale samarbejde, herunder interesseorganisationer, samt private og offentlige aktører. Byrådsmedlemmerne bag denne aftale ønsker desuden etableret en ekspertgruppe, som kan følge arbejdet med at forbedre havmiljøkvaliteten i Aarhusbugten.

Konkret skal der arbejdes på projekter med ålegræs, og muligheden for at investere og udbrede beplantningen af ålegræs til større områder i Aarhusbugten.

Desuden skal der etableres muslingebanker, barriererev ved færgeruter, støjreduktion under vand, indsatser mod miljøfremmede stoffer samt sand-capping.

Byrådsmedlemmerne bag denne aftale er også enige om, at Aarhus Kommune via fonde og det tværkommunale samarbejde skal indgå i storskalaprojekter i form af genopretning af stenrev, som er fjernet helt eller delvist ved fortidens stenfiskeri. Aarhus Havn skal som en del af sit bidrag til genopretningen af Aarhusbugten bidrage ind i dette arbejde. Et restaureringsprojekt af den kaliber vil være en kilde for biodiversitet, som kan løfte tilstanden - også udenfor selve havneområdet. Ønsket er eksempelvis at undersøge mulighederne for en genopretning af Mejl Flak, som ligger syd for Sletterhage.

Økonomi

Aarhus Havn har en solid økonomi. Det er en virksomhed der udover leasingkontrakter ikke har gæld. Samtidig har Aarhus Havn en opsparing på 400 mio. kr. og alene i 2022 forventes et driftsoverskud på 160 mio. kr.

Byrådsmedlemmerne bag denne aftale noterer derfor med tilfredshed, at Aarhus Havn har rig mulighed for at finansiere denne aftales nye tiltag.